

TALEPAPIR

Miljøministeren

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål U

Aarhus Universitet - Nationalt Center for Miljø og Energi har opdateret Rødlisten, der er en liste over arter, som er i risiko for at uddø i Danmark. Den viser, at antallet af truede arter siden 2010 er steget med 1.300 og nu er 13.300 arter. Desuden er kun 2.5 pct. af rødlistearterne i fremgang, hvorimod lidt over 15 pct. er i tilbagegang. Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeren vil igangsætte for at vende denne udvikling til fremgang for arterne, og vil ministeren samtidig oplyse, hvor hurtigt initiativerne forventes igangsat?

Svar

Tak for spørgsmålet, som jeg vil besvare i det følgende.

Naturen er i krise globalt. En rapport udarbejdet af FN's Naturpanel i 2019 viser, at en fjerdedel af alle dyre- og plantearter er i fare for at forsvinde på globalt plan.

TALEPAPIR

Miljøministeren

Derfor bør verdenssamfundet stå sammen om at forbedre vilkårene for vilde dyr og planter overalt på planeten. Og derfor er det regeringens ambition, at de nye globale naturmål, som skal vedtages på Biodiversitetskonventionens COP15 til efteråret bliver ambitiøse.

Også Danmark oplever tilbagegang i biodiversiteten.

Den danske Rødliste 2019 bekræfter, hvad vi allerede vidste: naturen er i krise og en lang række danske arter er i risiko for at uddø.

Lad mig benytte denne lejlighed til at udfolde nogle af tallene bag rødlisten. Rødlisten for 2019 omfatter 13.300 arter. Heraf er der lavet en egentlig rødlistevurdering af ca. 10.700 arter på baggrund af internationale rødlistekriterier.

Af disse er ca. 42 % vurderet rødlistede. Det er mere end 4.400 arter. Dette tal omfatter arter, som er uddøde, arter som truede i forskellig grad, arter, der er tæt på at være truede og arter, hvor

den eksisterende viden ikke er tilstrækkelig til at henføre arten til de øvrige rødlistekategorier.

Samtidig er det eksperternes vurdering af udviklingstendenser for rødlistede arter, at flere arter er i tilbagegang end i fremgang. 2,5 % er i fremgang, mens over 15 % er i tilbagegang.

Blandt de rødlistede arter er arter, som mange danskere kender og holder af f.eks. viben og sanglærken.

Opdateringen bekræfter andre rapporter om naturens tilstand. I efteråret 2019 afrapporterede Danmark til EU, at bevaringsstatus for hovedparten af arter og naturtyper omfattet af EU-direktiverne fortsat er ugunstig.

Det gælder f.eks. billen eremit og orkideen mygblomst, der begge er rødlistede som truede.

En af de største årsager til tilbagegangen er ifølge Miljøstyrelsen, at arternes levesteder forringes eller forsvinder.

Ifølge FN's Naturpanel har ændret arealanvendelse haft den største negative indvirkning på naturen på land siden 1970. Især ændret arealanvendelse til landbrug, byer og infrastruktur, presser naturen. I havet er det hovedsagelig fiskeri, der har haft den største påvirkning.

Det vi har gjort indtil nu har ikke været tilstrækkeligt og opdateringen af Rødlisten sætter to streger under behovet for en målrettet indsats, som blandt andet kan komme de rødlistede arter til gavn.

Den viden skal vi tage med i det kommende arbejde for forbedring af naturen. Det betyder f.eks., at vi fremover skal have øget opmærksomhed på rødlistede arter, f.eks. en række biller og svampe.

Derfor vil forbedring af vilkårene for rødlistede arter indgå i forberedelsen af den natur- og biodiversitetspakke, som regeringen har igangsat.

Natur og biodiversitet står højt på regeringens dagsorden. Der skal være mere vild natur og større sammenhængende naturområder.

Det blev understreget med finansloven fra 2020 og med Marienborgmødet i november 2019, hvor statsministeren og jeg sammen med miljøordførerne fra Radikale Venstre, Enhedslisten og SF startede dialogen med en lang række organisationer, forskere og andre interessenter om en ambitiøs natur- og biodiversitetspakke.

Jeg oplevede en enestående vilje på tværs af organisationer og sektorer til at finde fælles fodslag om at indgå i løsninger, der kan bringe os i bedre balance med naturen. Den vilje skal omsættes til konkrete handlinger, der kommer naturen til gavn.

Regeringen har allerede med finansloven for 2020 afsat to milliarder kroner frem mod 2030 til at understøtte natur-, vandmiljø- og

klimaformål bl.a. gennem udtag af kulstofrig landbrugsjord.

Derudover afsætter vi 20. mio. kr. årligt fra 2020 til udlægning af urørt skov på statens arealer.

Endelig afsætter vi 100 mio. kr. til en skovfond.

Det er alle initiativer, som kan bidrage til et rigt og varieret plante- og dyreliv.

Jeg har endvidere besluttet, at der skal udarbejdes en bestøverstrategi, så vi kan få en samlet plan for beskyttelsen af Danmarks bier og andre bestøvere. Som eksempel kan jeg nævne, at ud af de 244 som det har været relevant at rødlistevurdere, er 44 % rødlistede.

Regeringen har derudover foreløbigt besluttet at afsætte en samlet ramme på ca. 550 mio. kr. frem mod 2027 til at forbedre de fysiske forhold i vandløbene – og hermed gøre dem til bedre levesteder for dyr, fisk og planter, f.eks. ålen.

Regeringen åbnede den 4. november 2019 en hjemmeside, hvor alle har kunnet komme med input til indholdet af en kommende natur- og biodiversitetspakke.

Det har været en stor succes og vidner om det store engagement, som mange danskere har i naturen og om en vilje til at løfte i flok.

Jeg forstår og deler den utålmodighed som kommer til udtryk i samrådsspørgsmålet. Men før vi tager stilling til konkrete initiativer, skal vi blandt andet se på de mere end 350 forslag, der er kommet ind fra blandt andet grønne organisationer, erhverv, friluftorganisationer og engagerede borgere.

Det næste skridt er et naturtopmøde, hvor forslagene skal danne grundlag for drøftelser mellem politikere, interessenter og eksperter om status, dilemmaer og løsningsmuligheder. Vi har ikke uanede midler. Også derfor er det vigtigt, at vi tænker os godt om, før vi træffer beslutning.

Nogle af indsatserne i en kommende natur- og biodiversitetspakke vil det først være vores børn og børnebørn, der kommer til at få den fulde gavn af. Det, der er vigtigt, er, at vi kommer i gang nu, og får bremset arternes tilbagegang, så vi kan aflevere en mangfoldig natur til dem.

Med en fælles indsats er det fortsat muligt at vende udviklingen i biodiversiteten fra tilbagegang til fremgang.